

Zöld legyek

Emma nincs itthon. Mindig vágyom erre a rövid magányra, teára egyedül a teraszon, zümmögjenek a zöld hátú legyek, nem bánom, potyogjon a szeder, nem fésülök haját, nem szedem rendbe a szoknyám, ez a magány, aminek tudom a végét, ez jó. Nem kell felpattannom, félve, hogy tönkremegy a földön a lekvárnak való, nem kell hallgatnom tőle, hogy is tűrhetem a zümmögést, nem gondolok-e arra, mi lesz, ha épp most érkezik – mert jön, azt ígérte –, és én nem vagyok fogadóképes.

Emma hetente egyszer délelőtt nincs itthon. Pontban a nyolcas harangszókor lép ki a kapun, a reteszt visszatolja, és akkortól enyém a délelőtt. Nem tudom, mit hisz, mit végzek ez idő alatt, de sosem kér számon. Nem kérdezi, miért nem telt a szederes vödör, miért gyűröttebb a szoknyám.

Mostanában érdekel, hová indul Emma. Évekig nem érdekelt, csak a magány, most szeretném tudni, azonban semmi jel. Épp olyan színű az arca és épp olyan a tartása érkezéskor, mint induláskor. Mindig hoz magával valamit, legutóbb egy könyvet, zöld bőrkötésűt, kis csat zárta, mintha napló lenne, de nem illett kérdeznem, hallgattunk szederről, könyvről.

A mai délelőttön egyre többször nem a magány érdekel, nem gondoltam erre eddig, most kigondolok a magányomból, feltűnik, mennyire bele tudtam feledkezni, de most más izgat, vajon mit hoz ma, eltűnik-e a legutóbbi könyv, helyette másik érkezik vagy valami más, és leginkább, honnan ez az egész.

Emma ezeken a délelőttökön citromella szappan illatú, csodálatos ez a különbség-tétel, más napokon olyan egyszerű, de ez a délelőtt épp úgy lehet az övé, akár enyém a zöld hátú magányom. Erre is csak most gondolok először, arra is, hogy ha megérkezik, megfigyelem, nem vegyül-e ehhez némi dohány, esetleg idegen kelme illata.

Sűrűn ráncolt fehér selyemszoknyát viselt ma, nem tudok visszaemlékezni, korábban mit, csak a mai Emmát látom magam előtt, úgy tűnik, egyre jobban izgat minden, ami vele kapcsolatos. Kezdek figyelni egy-egy lehulló szemre, a szederfa épp a teraszlépcső mellett áll.

Figyelem az időt, alig telik, elmegy a ház előtt a tejes, egy asszony ruhaanyagot árul, emberek jönnek a szemközti utcából és tartanak arra, amerről majd visszaérkezik.

Késik.

A kopó

Ciróka-maróka, így kezdte a meséit régen.

Csodálatos kutyái voltak, és ezekről a kutyákról mindent tudnom kellett nekem is. Macskavadász erdélyi kopói lehettek, akik sosem fáztak hófúvásban vaddisznó-hajtáskor, a bokor tövében csendes, nyugodt, hómentes övezetben összegömbölyödve azonnal aludni tudtak.

A fotón ő áll, körötte öt-hat elegáns kutya, méltóságteljes a sárgulás is, nem kellett póráz, a kert elegendő terepnek bizonyult a futáshoz. Ezt hozta, ezt a fotót. Kérnem sem kellett, azonnal az ölembe tette, a gyűrött szoknyámra, és nem szólt egy szót sem. Láttá, hogy telt a vödör, rendezett a haj, hát elém tette a képet. És otthagyt. Egy turáni ezüst fülbevalót is odadobott.

Honnan szerezhetette, soha nem volt a kezemben ilyesféle ékszer, mintha egy arc bontakozna ki a csüngőjéből, egy kajánul vigyorgó fej, mintha apró fülei is lennének és csúcsos álla. Az áll emlékeztet valakire, aki valamikor eljárt hozzánk, délelőttönként, hetente egyszer, zavart a jelenléte, erős vonásai riasztottak, kissé kutyafeje volt, a hangja is olyan érces, semmiképp nem akartam a közelében maradni.

Kihallatszik, ahogy Emma énekel, nem értem a szöveget ugyan, de megismerem dallamról, A citrusfa levestül-ágastult énekl, nem értem, miért szereti, kellemetlen búcsúdal, mi nem búcsúznak senkitől.

Nem is kutyára emlékeztetett a látogató álla, hanem kopóéra, a kopó nem kutya, a kopó az kopó, bizalmatlan az idegenekkel, egy kézcsókon kívül hozzám sem szólt semmit, úgy tűnt, örülne, ha elvonulnék, rám se kelljen pillantania, délidőtájjig maradt, figyeltem azért is, rám kelljen néznie.

Bámulom a kutyákat a fotón, lehetett már zerge-, farkas-, róka- koloncuk szórakozásból, ebben semmi ciróka, az ékszert elteszem.

A ritkán használt fiókos doboz tetejére két alvó kutyát festettek.

Borzongás ellen

Emma anyja hortyog. Máshogy kellene illetni ezt a hangot, de ez hortyogás, nevetés és borzalmas. Most mintha azt akarná, senki ne pihenessen miatta. Dobálja magát, a keskeny ágyról le-leesnek tagjai, hol a lába, hol a karja csüng, már nem vastagok, nem húzza le az egész halódó testet, de illik minden ledobálás után szépen visszatenni, a tagok ma éjjel hűvösebbek, borzongok, az óra ketyeg.

Első dolgom utána a ketyegést elhallgattatni, kikészültem tőle, nem az Emma anyja melletti éjszakázásra fogom, nem a részek rakosgatására, nem az alvatlanságra, lelki nehézségekre; az óraketyegéstől készültem ki.

Az lehetett a baj, hogy háttal kellett ülnöm, nem láthattam: a számlapra vanília-színű horgolt terítő simult, azon haladtak a mutatók, a keret kávébarna, gyönyörű szerkezet, Emma anyjának a keze nyoma ez is, mint az asztalon a kistükör és a fésű elhelyezése, de semmi cicoma, egészen egyszerű mindkettő; a szabályosság az ismérv, párhuzamosan egymás mellett.

Egészen egy évig aztán. Mert Emma nem enged hozzányúlni, pár hét múlva észreveszi, hogy nem ketyeg az óra, ez is valami jel – mormogja, szépen új elemet tesz bele, kicsit tol rajta, párhuzamos legyen a képpel, ő is kezdi.

Emma anyja kevéssel szülés előtt maradt magára. A nagytemetőbe még várandósan járt ki, eleinte gyorsabban, aztán egyre lanyhult a sietése, tovább tartott kiérnie és kevesebb időt töltött ott; pár hónap elteltével a séta lett a fontos, viszolygott attól, hogy kivigye gyermekét minden egyes nap a halottjához, még ha az nem is érez mást a ringatózáson kívül. Egyik kezét a hasán tartotta végig az úton, a másikban valamilyen virágot vitt a kertből, tavasziak és nyáriak sokaságát, még a legtöbb az anyja keze munkája, borsófürt, fűzérés díszcsorba, később pozsgás őszirózsa; a gyakran túlnyíltakkal erősen csapkodott, mintha evezett volna, ezzel lökte magát előre. Fátyolvirágot sosem vitt, anyja nem bírta az erős illatát, a római kamilla pedig kiszáradt.

Emma szerette a szép arcú férfit, amikor hozzámert, bár mit sem tudott a szerelemről, de mennyit tanult tőle, kezdetben szánkózni, biciklizni, a fa legtetejéről meggyet szedni, dobálózni, később imádkozni, titkosat olvasni, pusmogni éjszakáig a kapu előtt, aztán mi sem volt természetesebb, hogy hozzámegy. Lánykérésre sem emlékszik, boldog lett és elégedett.

A verandás ház, amelybe költöztek, épp alkalmas volt arra, hogy a nap minden szakában találjon árnyas és napos helyet, olvasni félhomályban, horgolni fényben szeretett, az anyjától kedvelte meg így, keveset aludt, gyerekkorától kezdve nem sok igénye volt rá. Ekkor még szeretett egyedül lenni, kis terítők és apró alátétek születtek az ujjai között, dúdolt közben, vékony vállára kendőt terített, szinte lebegett minden nagyobb mozdulattal, kellemesen meleg kezeit a munkálkodás szüneteiben gömbölyödő hasán pihentette, anyja nem zavarta, saját ideje jutott eszébe, mennyire szeretett így nem egyedül lenni, nem egyedül, de halkan, szerette, ha nem szólnak semmit hozzá, de a közelség mégis megnyugtató.

Amikor aztán Emma gyermeke megszületett, lilásan, egyszerre nevetségesen és félelmetesen sírt, dobálta a tagjait; ahogy illett, az első időkben nagyanyja édesgette, magához szoktatta, kicsit jobban, mint illett, dolga végeztével vastag, meleg karjaival takargatta, hogy ne borzongjon.